

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Vlašim, Sídliště 968, okres Benešov

Sídliště 968, 258 01 Vlašim

Identifikátor školy: 600 042 162

Termín konání inspekce: 3. – 7. květen 2004

Čj.:	b1-1122/04-2801
Signatura:	ob1cx129

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v českém jazyce, matematice, chemii, přírodopisu, přírodovědě, tělesné výchově a praktických činnostech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ke dni kontroly,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v českém jazyce, matematice, chemii, přírodopisu, přírodovědě, tělesné výchově a praktických činnostech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v českém jazyce, matematice, chemii, přírodopisu, přírodovědě, tělesné výchově a praktických činnostech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ke dni kontroly.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Vlašim, Sídliště 968 byla zřízena dnem 1. ledna 2001 jako příspěvková organizace. Zřizovatelem školy je Město Vlašim. Škola sdružuje základní školu s kapacitou 780 žáků a školní družinu s kapacitou 150 žáků. K 30. září 2003 plnilo povinnou školní docházku v pětadvaceti třídách 669 žáků, školní družina s pěti odděleními sloužila pro 150 žáků. Škola má vlastní jídelnu. Předmětem inspekce byla pouze základní škola.

Škola pracuje podle vzdělávacího programu *Základní škola* čj. 16 847/96-2, včetně Úprav a doplňků schválených MŠMT pod čj. 25 018/98-22. Ve třídách III. A až IX. A se realizuje Modelový učební plán vzdělávacího programu základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním jazyků čj. 16 333/96-22-1. Ve škole se vyučuje povinně *německý a anglický jazyk*. Škola nabízí řadu volitelných předmětů (v 7. ročníku *praktika z matematiky a praktika z českého jazyka*, v 8. ročníku *praktika z matematiky, praktika z českého jazyka a sportovní výchova*, v 9. ročníku *praktika z matematiky, praktika z českého jazyka, matematicko-fyzikální praktika*) a nepovinných předmětů (*německý a ruský jazyk, konverzace z anglického jazyka, specifické vývojové poruchy učení, sportovní hry, náboženství*). Vzdělávací program doplňují čtyři zájmové kroužky (*počítačový, stolního tenisu, výtvarný, pohybových her*).

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI SLEDOVANÝCH PŘEDMĚTŮ VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Personální zabezpečení výuky

Ředitel školy splňuje předepsané podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, včetně délky požadované praxe. Výchovná poradkyně splňuje podmínky vzdělání požadované pro učitele základní školy a délku požadované praxe. Absolvovala kvalifikační studium výchovného poradenství. Matematiku a český jazyk na 1. stupni vyučuje celkem čtrnáct vyučujících, přírodovědu šest, jedna z nich nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Všichni vyučující sledovaných předmětů 2. stupně splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti, kromě jedné vyučující tělesné výchovy. Skladba úvazků sledovaných učitelů odpovídá jejich odborné a pedagogické způsobilosti. Kvalitě výuky napomáhá vysoká úroveň aprobovanosti a relativně stabilizovaný a zkušený pedagogický sbor.

Organizace činnosti a provozu školy

Pracovní řád a *Řád školy* umožňují účelně realizovat organizaci výchovně-vzdělávacího procesu a provoz školy. *Organizační schéma* přehledně uvádí členění školy na jednotlivé

úseky. Kompetence pracovníků jsou v uvedených dokumentech písemnou formou jasně vymezeny. Četné pravomoci spojené s organizačním zajištěním a kontrolou pedagogické a provozně-ekonomické oblasti delegoval ředitel školy na svoje tři zástupkyně. Další kompetence získali výchovná poradkyně, metodička prevence, vedoucí vychovatelka a školník. Organizační struktura podporuje účinné řízení školy.

Zavedený informační systém školy umožňuje pracovníkům včasný přístup k potřebným informacím. Přenos informací probíhá prostřednictvím měsíčních plánů, pedagogických rad, provozních porad, nástěnek ve sborovnách a rozhlasovým hlášením.

Metodické orgány (předmětové komise, metodické sdružení) pracují podle trvale stanovených úkolů ředitelem školy. Při pravidelných schůzkách projednávají požadavky ze strany vedení na zlepšování kvality výuky, sjednocení klasifikace, koordinaci učebních osnov a tematických plánů. Podle plánů práce se snaží o zavádění nových metod a forem práce ve výuce, vedoucí k rozvoji osobnosti žáků. Činnost metodických orgánů má velmi dobrou úroveň.

Systém vedení zaměstnanců

Vedení školy se řídí přehledným dokumentem *Systém vnitřní kontroly a řízení školy*, který specifikuje rozdělení úkolů mezi ředitele a jeho zástupkyně. Propracovaný systém stanovuje kompetence vedoucích pracovníků, upřesňuje oblasti řízení a kontroly, včetně minimálních kritérií pro jeho naplňování. *Plán hospitační a kontrolní činnosti* specifikuje prostředky kontroly, určuje její jednotnou metodiku a měsíční plán hospitačí (podle tříd, vyučujících, předmětů). Hospitační činnost v letošním školním roce je dostatečná. Poznatky z ní zahrnují analýzu hodin i metodické rady ke zkvalitnění vzdělávací činnosti a jsou projednávány na pedagogické radě. Nekvalifikované učitele metodicky vedou konzultanti, zpravidla učitelé paralelní třídy. Postupují podle připraveného plánu. Nepedagogické pracovníky řídí a kontroluje ředitel. Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že vedení pracovníků a jejich kontrola je účinná.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) probíhá plánovitě. *Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků* vymezují čtyři prioritní oblasti (vzdělávání vedoucích pracovníků, cizích jazyků, informační a počítačové gramotnosti, prohloubení odbornosti), které jsou pro školu nezbytné. Ředitel plán pravidelně sleduje a pololetně vyhodnocuje. Zásadní negativa a pozitiva uvádí ve *Výroční zprávě školy*. DVPP umožňuje realizovat vzdělávací program školy, pozitivně ovlivňuje úroveň personálních podmínek školy.

Hodnocení a sebehodnocení zaměstnanců školy

Hodnocení pracovníků probíhá podle předem daných kritérií. Jedním z jejich hlavních bodů jsou výsledky zjištěné vedením v rámci kontrolní a hospitační činnosti. Pravidelné hodnocení zaměstnanců školy se provádí především v rámci pohospitačních rozhovorů. Systém vedení a hodnocení zaměstnanců je funkční, ve spojení s dalším vzděláváním pracovníků umožňuje jejich pravidelný profesionální růst.

Personální podmínky školy jsou s ohledem na systémové a organizační podmínky hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI SLEDOVANÝCH PŘEDMĚTŮ VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Prostředí a prostory školy

Sledované výukové prostory školy jsou většinou přiměřeně velké. Výuka na 1. stupni se realizuje v účelně zařízených kmenových třídách, které jsou podnětně vybavené vzhledem k provozovaným činnostem. Kmenové učebny 2. stupně zajišťují pouze standardní vybavení,

chybí v nich podnětná didaktická výzdoba. Všechny pracovníky odpovídají psychohygienickým požadavkům výuky, jsou světelně i tepelně dobře zajištěné. Školní nábytek vyhovuje antropometrickým požadavkům z hlediska výšky žáků, ale v některých učebnách a cvičné kuchyni je značně opotřebovaný, neudržovaný.

Praktické činnosti, chemie a přírodopis se vyučují v odborných pracovnách (chemie, přírodopisu, domácích prací, cvičná kuchyně, počítačová pracovna, školní dílna, pozemky v areálu školy) a kmenových třídách. Pro výuku tělesné výchovy má škola k dispozici dvě tělocvičny a víceúčelové hřiště s umělým povrchem.

Jako multimediální učebna a informační centrum slouží počítačová pracovna. Je vybavena dvanácti počítači seskupenými do síťového pracoviště. Softwarové vybavení je standardní, nechýbí připojení na internet. Počítačová učebna je přístupná žákům pravidelně mimo vyučování. Školní knihovna je umístěna podle stupňů do dvou k tomu upravených místností. Prostorové podmínky školy umožňují bezproblémově realizovat výuku sledovaných předmětů.

Vybavení školy

Na 1. stupni je část učebních pomůcek trvale umístěna ve třídách. Nedílnou součástí těchto učeben jsou magnetické tabule, knihovničky, moderní výukové tabelární pomůcky, nástěnné obrazy a mapy vztahující se k nadčasovým tématům. Aktuální výzdoba zohledňuje probírané okruhy učiva. Vybavení kabinetů 1. stupně je běžné.

Učebny 2. stupně mají průměrnou vybavenost. Odborná literatura, informativní a obrazové publikace (pravidla, slovníky, encyklopedie), včetně beletrie, jsou umístěny v kabinetech, stejně jako didaktická a audiovizuální technika a do učeben jsou přenášeny. Účelně pro demonstrační výuku je vybavena pracovna chemie. Pracovna spojená s kabinetem je zařízena vlastní didaktickou technikou. Vybavení pro výuku tělesné výchovy je standardní. Výpočetní technika ve třídách není umístěna.

Žáci pracují s ucelenými řadami vhodných učebnic a dalších učebních materiálů. Školní knihovna obsahuje kolem 3000 svazků, mimočítanková četba pro 1. stupeň je dostatečná, na 2. stupni je knižní fond modernizován (encyklopedie, současná moderní beletrie). Fond učebnic a pomůcek pro výuku žáků se specifickými vzdělávacími potřebami umožňuje jejich vzdělávání. Celkově je materiální zázemí vhodné a dostačující pro plnění zvolených vzdělávacích dokumentů.

Využívání materiálních zdrojů

Kontrolní činnost zaměřená na využití materiálních zdrojů školy je ze strany vedení školy koncepčně plánovaná a funkční. Využívání materiálního zázemí školy je jedním z bodů kontrolní činnosti. Jeho vyhodnocování je součástí výroční zprávy. Vybavení a prostory tělocvičen využívá veřejnost každodenně. Formou dohod se v nich realizují sportovní aktivity. V rámci spolupráce s domem dětí dostávají přednost dětské aktivity.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Realizace vzdělávacího programu

Ve školním roce 2003/2004 se výuka realizuje podle platného vzdělávacího programu *Základní škola* čj. 16 847/96-2, včetně Úprav a doplňků schválených MŠMT vydaného pod čj. 25 018/98-22. Ve třídách III. A až IX. A probíhá výuka podle Modelového učebního plánu

vzdělávacího programu základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním jazyků čj. 16 333/96-22-1. Individuální vzdělávací programy pro žáky se specifickými poruchami učení a chování jsou zpracovány ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) a umožňují vzdělávání těchto žáků.

Učební dokumenty

Reálná výuka probíhá v souladu s učebními dokumenty vyučovaného vzdělávacího programu. Oba učební plány škola realizuje v plném rozsahu, sestavený rozvrh hodin s nimi plně koresponduje. Rozšíření učebního plánu o dvě hodiny v 8. a 9. ročníku proběhlo podle metodického pokynu MŠMT čj. 311 72/2002-22. Ve třídě VIII. A byla přidána hodina přírodopisu, v VIII. B a C volitelný předmět sportovní výchova, v IX. A hodina dějepisu, v IX. B volitelný předmět matematicko-fyzikální praktika. Výuka sledovaných předmětů je v souladu s platnými učebními osnovami. Třídní knihy průkazně zachycují průběh vzdělávání v těchto předmětech v loňském i letošním školním roce.

Kontrola naplňování učebních osnov

Obsahovou úroveň časově-tematických plánů učitelů pomáhají zajišťovat metodické orgány. Kontrolu plnění osnov provádějí ředitel a jeho zástupkyně v rámci hospitací. Případné zjištěné nedostatky projednávají pedagogická rada a jednání metodických orgánů. Daný způsob kontroly je smysluplný a účinný.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy

Vyučování je organizováno dle stanoveného rozvrhu hodin. Skladba rozvrhu respektuje psychohygienické zásady, je v souladu s ustanovením § 9 odst. 2 a 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole. Liberální školní řád splňuje ustanovení výše jmenované vyhlášky, má všechny náležitosti a byl prokazatelně projednán s pedagogy školy. Přílohu tvoří provozní řády odborných učeben, tělocvičny a hřiště, které zajišťují dodržování hygieny a bezpečnosti práce .

Informační systém vůči žákům a rodičům je promyšlený a funkční. Nabízí možnosti forem komunikace mezi školou, žáky a rodiči. Jeho součástí je prokazatelné seznámení žáků s řádem školy a bezpečností práce. Škola informuje rodiče o průběhu a výsledcích výchovy a vzdělávání žáků obvyklými způsoby (třídní schůzky, konzultační dny, žákovské knížky, výchovná komise, osobní jednání). Výchovná poradkyně a metodička prevence mají určeny konzultační hodiny jak pro rodiče, tak pro žáky. Rada školy není vytvořena, její funkci plní SRPDŠ. Informační systém školy vůči žákům a jejich zákonným zástupcům má velmi dobrou úroveň.

Výchovné poradenství

Činnost výchovné poradkyně (VP) pokrývá spektrum poradenství v plném rozsahu. Přiměřenou pozornost věnuje všem jeho oblastem. Zkušená učitelka vyučující na 2. stupni, s osobnostními předpoklady, vykonává funkci 13 let. Aktivně pracuje výchovná komise školy. Škola nemá školního psychologa, jedna vyučující vystudovala speciální pedagogiku, je zapojena v oblasti reedukace žáků s vývojovými poruchami učení a chování. Spolupráce s PPP je na standardní úrovni. O činnosti VP jsou pravidelně informováni pedagogičtí zaměstnanci školy i rodiče.

Prevence sociálně-patologických jevů vychází z kvalitně zpracovaného minimálního preventivního programu. Ve škole působí tzv. preventivní tým, v němž jsou zapojeni všichni vedoucí pracovníci. Prvky prevence tvoří součást výuky většiny předmětů. Důraz je kladen na vzájemné vztahy žáků, jejich sociální dovednosti a vytváření vlastní hodnotové orientace. Žáci jsou dostatečně motivováni k efektivnímu využívání volného času. Školní parlament není ustaven, svoje problémy a připomínky mohou děti prezentovat ve schránce na dotazy.

Oblast výchovného poradenství s prevencí sociálně-patologických jevů tvoří ucelený systém. Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh vzdělávání a výchovy v matematice a v českém jazyce na 1. stupni

Všechny učitelky byly na zhlédnuté hodiny zodpovědně připraveny. Zvolená témata odpovídala osnovám předmětů. Podle zápisů v třídních knihách bylo v hodinách matematiky zařazováno rozšiřující učivo.

Na výuce předmětů se podílí 14 učitelek. Hospitováno bylo u 13 z nich, celkem v deseti hodinách matematiky a v pěti českého jazyka. Hodiny byly po odborné a věcné stránce správně vedeny.

Výuka probíhala v kmenových třídách. Samozřejmostí byla aktuální příprava tabule, zařazování drobných materiálních pomůcek, obrazových a dalších výukových materiálů. Didaktická technika, až na jednu výjimku, nebyla použita.

Použité učební metody byly přiměřené cílům hodin a věku žáků, celkově převládalo činnostní pojetí. Byl vždy respektován princip vyučování „od jednoduchého ke složitějšímu“. Důraz v českém jazyce byl kladen na mluvené slovo, dramatizaci textu, čtení s porozuměním, v matematice na automatizaci spojů, logickou úvahu a praktičnost slovních úloh. Samostatná práce nebyla zpravidla diferencována podle schopností žáků. Žáci, kteří samostatně činnosti dokončili v předstihu, byli dodatečně a efektivně zaměstnáváni při procvičování dalších úloh. Činnosti v hodinách byly intenzivní, žáci byli aktivní. Učitelé využívali mezipředmětové vztahy, v některých hodinách globální výuku a výchovu.

Psychohygienické podmínky byly dodržovány. S výjimkou dvou hodin bylo pamatováno na dostatek oddechových činností žáků (využití relaxačních koberečů, pohybových aktivit, soutěží, rozcvičování prstů rukou).

Ve všech hodinách byla vytvořena příjemná pracovní atmosféra, žáci byli chváleni a pozitivně povzbuzováni. Při jejich motivování k práci se uplatnily pestré činnosti, písničky, hry, křížovky. V polovině hodin aktuálně reagovali žáci a učitelky na probíhající mistrovství světa v ledním hokeji.

Ve většině hodin byla rozvíjena vzájemná komunikace, žáci dodržovali stanovená pravidla mezi učitelem a žákem.

Hodnocení prováděly učitelky průběžně, ale klasifikace známkou byla v hodinách minimální. Použité hodnotící metody byly vhodné, respektovaly individuální dispozice žáků. Většinou se na hodnocení práce a analýze chyb podíleli i žáci.

Průběh vzdělávání a výchovy na 1. stupni v předmětu matematika a český jazyk je hodnocen stupněm velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědě

Výuka přírodovědy byla sledována v šesti vyučovacích hodinách ve 4. a 5. ročníku. Příprava vyučujících byla kvalitní. Projevila se v dobré návaznosti témat a vhodně stanovenými cíli hodin vzhledem k aktuálnímu složení třídy.

Chybějící odborná a pedagogická způsobilost jedné vyučující neměla vliv na věcnou a odbornou správnost výuky. Učitelky byly informovány o žácích se speciálními potřebami učení a individuální práce s nimi byla při inspektovaných hodinách zaznamenána.

Výuka probíhala v kmenových třídách, pro přírodovědu vhodně vybavených a uspořádaných. Ve dvou učebnách měli žáci možnost poznávat a pozorovat živé organismy (akvarijní rybky), v jedné byla k dispozici videotechnika, která byla účelně využita v hospitované hodině. Při vyučování byla často zařazována práce s učebnicemi, s didaktickými pomůckami (modely

orgánových soustav, mikroskop) a přírodninami. Materiální podpora sledovaných hodin měla velmi dobrou úroveň.

V zhlédnutých hodinách byly využívány rozmanité vyučovací metody. Tempo hodin bylo většinou voleno podle reakce žáků na probíranou látku. Ve výuce byl vytvářen prostor pro vyjádření jejich vlastního názoru, pro možnosti alternativního řešení úloh a pro aplikaci vědomostí v praxi. Nové učivo navazovalo vždy na předchozí kontrolu znalostí a dovedností žáků. Žáci získávali poznatky převážně verbálním působením učitelek, nebo za pomoci názorných pomůcek, encyklopedií a žákovských referátů. Organizace hodin umožňovala všem žákům možnost úspěšného uplatnění. Samostatná práce frontálního charakteru byla zařazena v dostatečném rozsahu a průběžně sledované kvalitě. Po jejím dokončení ji všechny vyučující kontrolovaly a hodnotily. Byly rozvíjeny techniky podporující zapamatování učiva a umožňující schopnost žáků vyvozovat závěry ze získaných informací. Aktivita žáků byla značná, zvláště ve třídě IV. B. Učitelky vhodně reagovaly na únavu žáků změnou činnosti nebo zařazením relaxačních prvků, popřípadě zmírněním tempa výuky.

Motivace hodin vycházela z aktuálních informací, byla přiměřená věku žáků a jejich praktickým znalostem. Byly vhodně zařazeny mezipředmětové vztahy, učivo bylo aktualizováno vlastními prožitky žáků. Týmová spolupráce žáků byla produktem skupinové formy vyučování.

Interakce učitel-žák měla dobrou úroveň, atmosféra při vyučování byla přátelská, osobnost dítěte byla respektována. Komunikativní dovednosti žáků měly různorodou kvalitu. V mnoha případech způsob komunikace ze strany učitelek, tj. položení zjišťovací otázky, dával žákům větší prostor k vyjádření svých názorů. Učitelky většinou opravovaly nespisovná vyjádření žáků.

Celkové hodnocení bylo zaměřeno převážně pozitivně. Klasické zkoušení nebylo v hospitovaných hodinách použito. Byla prováděna namátková, nebo frontální kontrola znalostí a následné slovní hodnocení práce žáků. V obou ročnících byli žáci vedeni k sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědě jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na 2. stupni

Kontrolní hospitace byly realizovány v osmi vyučovacích hodinách, včetně jedné hodiny praktik z českého jazyka v 8. ročníku. Cíle výuky byly stanoveny k aktuálnímu stavu jednotlivých tříd. Příprava vyučujících byla soustředěna jak na obsahovou složku, která byla propracovaná a zachycovala odpovídající rozsah učiva, tak na metodickou, která podporovala aktivní práci žáků s návazností na vyjádření jejich stanovisek a názorů. Učitelky respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků se specifickými poruchami učení.

Vynikající personální podmínky zajišťují odbornou a věcnou správnost výuky, všechny vyučující splňují odbornou a pedagogickou způsobilost.

Materiální zázemí předmětu má dobrou úroveň. Didaktické vybavení učeben, vzhledem k probíraným tématům, žáky nemotivovalo. Kmenové učebny zajišťovaly pouze standardní vybavení – v omezeném počtu nástěnné tabule, autoři ve fotografiích a výtvarné práce žáků. Učitelky využívaly ponejvíce materiály, které si samy připravily a nakopírovaly. Žáci dobře pracovali s učebnicemi, pravidly a slovníky. Výuka byla obohacena názorným materiálem (beletrie, obrazové publikace, encyklopedie). V průběhu vyučování se vhodně uplatnily záznamy na tabuli, ve dvou hodinách literární výchovy videonahrávky. Žáci byli vedeni k systematické práci s informacemi a k jejich využití.

Organizace, užití metody a formy práce se lišily podle jednotlivých hodin i podle metodické erudice vyučujících. Hlavními učebními metodami byl řízený rozhovor, výklad, samostatné

činnosti žáků, četba literárních ukázek apod. Ve třech zhlédnutých hodinách obsahovala výuka tradiční postupy založené na předávání hotových informací a řízeném rozhovoru, který nebyl žáky dostatečně akceptován. V dalších hodinách byla frontální, skupinová i individuální práce rovnoměrně zastoupena tak, aby žáci byli motivováni pro další aktivity. Literární hodiny byly orientovány na interpretaci ukázek autorských děl s cílem zaměřit se na jejich prožitek. Žáci byli vedeni k aplikaci učiva. Psychohygienu vyučování byla částečně respektována změnou tempa a volbou variabilních metod práce.

V inspektovaných hodinách byla málo využívána účelově cílená motivace. Učitelky ponejvíce pracovaly s aktualizací, uplatňovaly mezipředmětové vztahy.

Klima třídy a akceptování stanovených pravidel komunikace mezi vyučujícími a žáky měly velmi dobrou úroveň. Komunikativní dovednosti žáků byly cíleně rozvíjeny při slohovém vyučování. V ostatních hodinách se objevovaly pouze stručné či jednoslovné odpovědi žáků na položené otázky nebo v nich převažoval mluvený projev vyučujících.

V hodinách byly často zařazovány motivační výzvy, povzbuzování s převahou pozitivního hodnocení. Převažovalo slovní hodnocení, v malé míře byla využito tradičního zkoušení a v návaznosti klasifikace známkou.

V závěru hodin učitelky zhodnotily podíl žáků na úspěšném či méně úspěšném splnění cíle vyučovací hodiny. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo uplatněno.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na 2. stupni jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině přírodovědných předmětů přírodopis a chemie

Přírodopis a chemie byly hospitovány v devíti vyučovacích hodinách v 6. až 9. ročníku. Odborná a pedagogická způsobilost všech vyučujících měla kladný vliv na věcnou a odbornou správnost výuky. Učitelky byly informovány o žácích se speciálními potřebami učení a individuální práce s nimi byla při inspektovaných hodinách zaznamenána. Příprava byla kvalitní, projevila se v dobré návaznosti na předcházející témata a vhodně stanovenými cíli výuky vzhledem k aktuálnímu složení třídy.

Výuka probíhala v kmenových třídách, v polo odborné pracovně přírodopisu a v odborné pracovně chemie, která byla jako jediná vhodně vybavena a esteticky uspořádána vzhledem k cílům a činnostem vyučovaných předmětů. V učebnách umístěný obrazový a informační materiál zobrazoval a aktuálně doplňoval probíraná témata. K dispozici byla přenosná promítací technika, videotechnika (stabilní pouze v pracovně chemie), které se v hospitovaných hodinách používala. Vhodně byla zařazena práce s učebnicí, s pomůckami, přírodninami, odbornou literaturou a často byly předvedeny efektivní demonstrační pokusy. Materiální podpora sledované výuky měla velmi dobrou úroveň.

Všechny vyučující zařazovaly pestré výukové metody. Upřednostňovaly frontální a účelné vedení, v případě potřeby pomáhaly těm žákům, kteří tuto pomoc potřebovali. Žáci získávali poznatky verbálním působením učitelek, za pomoci názorných pomůcek, nebo prováděním vlastních chemických důkazů. Jejich aktivita byla rozdílná v závislosti na ročnících a uplatňovaných vyučovacích metodách. Učitelky na únavu žáků vždy vhodně zareagovaly, zpravidla změnou pracovního tempa.

Vstupní motivace byla převážně nahrazena sdělením programu hodiny. Průběžnou motivaci, interakci a komunikaci se žáky ovlivňovaly osobnostní vlastnosti vyučujících. V průběhu hodin byly vhodně zařazeny mezipředmětové vztahy, učivo bylo aktualizováno vlastními prožitky žáků. Týmová spolupráce žáků, vzhledem k zmíněnému způsobu výuky, nebyla vždy možná. Efektivní uplatnění skupinové práce proběhlo ve čtyřech vyučovacích hodinách, kde

byla žákům dána možnost využívat vlastní postupy, získat informace z jiných zdrojů, provádět vlastní pozorování a nacvičovat poskytnutí předlékařské první pomoci. Zájem žáků o probíranou látku byl zřetelný.

Výuka probíhala v dobré pracovní atmosféře. Žáci zcela respektovali daná pravidla chování. Možnost vyjadřování vlastního názoru, argumentace a diskuse byly využity, rozvoji komunikativních dovedností byl dán dostatečný prostor. Žáci zřídka odpovídali celou větou, v jejich mluvních projevech byly rezervy. Učitelky opravovaly nespisovná vyjádření, nenásilnou formou využívaly dříve získané znalosti žáků, vždy se snahou o jejich motivaci k navazujícímu učivu. Ve sledovaných vyučovacích hodinách nechyběl funkční shrnující a hodnotící závěr.

Ve většině zhlédnutých hodin vyučující chválily a oceňovaly výkony žáků, povzbuzovaly je a pomáhaly jim. Převažovalo ústní pozitivní hodnocení. Závěrem hodiny provedly všechny vyučující celkové shrnutí, někdy bez adresného zhodnocení práce žáků. Možnost sebehodnocení žáka nebyla využita. Průběžná klasifikace žáků byla objektivní a dostatečná.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v chemii a přírodopisu jsou velmi dobré.

Průběh vzdělávání a výchovy v praktických činnostech na 2. stupni

Organizace výuky předmětu a výběr témat pro jednotlivé ročníky byly stanoveny na základě materiálně-technických a personálních možností školy. Vybraná témata umožňují všem žákům během učebního cyklu získat dovednosti a pracovní návyky na uživatelské úrovni. Třídy jsou s ohledem na bezpečnost ochranu zdraví žáků děleny na skupiny. Sledované hodiny byly fundovaně připraveny, důraz byl kladen na vhodný výběr pracovních činností, s ohledem na bezpečnost a hygienu práce žáků.

Všichni učitelé vyučují daný předmět dlouhodobě. Jejich odborná a pedagogická způsobilost měla pozitivní vliv na kvalitu výuky. Mezi probírané učivo zařazovali i učební celky, které žákům poskytují nezbytné informace pro jejich profesionální orientaci.

Žáci pracovali v počítačové učebně, cvičné kuchyni, v učebně domácích prací, na pozemku školy a v kmenových třídách. K dispozici měli školní elektrické přístroje, nářadí a pomůcky, nebo používali materiály a suroviny vlastní. Materiální podpora výuky byla standardní.

Stavba všech hodin byla obdobná. V začátku byli žáci seznámeni s jejich průběhem. Úvodní motivace byla zpravidla spojena s ukázkou výrobku (programu) a s jeho praktickým využitím. Následoval popis technologického postupu, jehož součástí bylo frontální opakování učiva. Hlavní část hodin byla věnována praktickému nácviku pracovních operací. Organizace výuky žákům umožňovala používat vlastní pracovní postupy, volný pohyb po pracovišti, jejich vzájemnou kooperaci, individuální možnost odpočinku a pitného režimu. Často uplatňovaná párová práce (při šití, při činnosti u počítače), nebo skupinová práce (ve cvičné kuchyni, při pěstitelství) a využívání různých informačních zdrojů (časopisy, encyklopedie, odborné tisky, obrazový materiál, internet) zefektivňovaly kvalitu výuky. Nedostatky v bezpečnosti práce se objevovaly při práci ve cvičné kuchyni (málo pracovního místa).

Během výuky nebyla opomenuta průběžná motivace žáků, využívaly se jejich znalosti získané v jiných předmětech (přírodopis, matematika, český jazyk) a zkušenosti z praktického života (pomoc při domácích pracích, práce na počítačích, vyhledávání na internetu).

Atmosféra hodin měla pracovní charakter. Komunikace mezi učiteli a žáky měla různou úroveň. Ve dvou hodinách byly patrné rezervy v komunikaci mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem. Částečným nedostatkem byla i menší zodpovědnost některých žáků při činnostech, jejich srozumitelnost a věcnost ve vyjadřování.

Význam hrálo pozitivní hodnocení a možnost sebereflexe žáků v závěru hodin. Shrnutí učiva spojené s hodnocením žáků bylo ve dvou případech negativně ovlivněno špatným časovým rozvržením hodiny.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v praktických činnostech na 2. stupni jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově na 2. stupni

Časově-tematické plány respektují vývojové etapy tělesných a pohybových zdatností žáků. Zároveň odpovídají materiálním, prostorovým i klimatickým podmínkám. Kontinuitu výuky v jednotlivých ročnících zajišťuje předmětová komise. Dvouhodinová dotace předmětu je rozšířena o dvě hodiny sportovní výchovy v 8. ročníku, o nabídku nepovinného předmětu sportovní hry a tělovýchovně zaměřené kroužky, jejichž obsahová náplň se odvíjí od zájmu žáků. Příprava a plánování sledovaných hodin vzhledem k prostorovým podmínkám měly dobrou úroveň, stanovené cíle odpovídaly fyzickým předpokladům žáků.

Předmět je zabezpečován dvěma vyučujícími plně odborně a pedagogicky způsobilými a jednou učitelkou bez kvalifikace. Tato skutečnost neměla na odbornou a věcnou správnost výuky negativní vliv.

Prostorové podmínky školy pro výuku tělesné výchovy jsou velmi dobré. Škola má k dispozici dvě klasicky vybavené tělocvičny, moderní víceúčelové hřiště, dále využívá blízkosti atletického stadionu, tréninkového hřiště a městská sportovní zařízení (bazén a zimní stadion). Prostory pro uložení sportovních potřeb jsou dobré. Inventář kabinetu tělesné výchovy je podle finančních možností školy doplňován, současné vybavení je standardní. Psychohygienické podmínky a zázemí tělocvičen odpovídají potřebám žáků.

Organizace, metody a formy práce měly u jednotlivých vyučujících rozdílnou úroveň. Všichni dbali na bezpečnost, užívali správnou terminologii, přenášeli část řídicí činnosti v hodinách na samotné žáky (např. nástupy, kondiční cvičení). Individuální schopnosti a dovednosti jednotlivců byly respektovány. Žáci byli podněcováni ke kladnému postoji k tělocvičné aktivitě, v hodinách převládala jejich radost z pohybu a spontánnost. Velmi dobře byla vedena hodina, kde formou kruhového provozu vyučující umožňovala rozvoj pohybových schopností, účinnější tělesné zatížení žáků, zdokonalování a přizpůsobení se tělocvičné činnosti. Negativem dvou inspektovaných hodin byla jejich nízká efektivita, nepromyšlenost návaznosti jednotlivých cvičebních struktur tak, aby podpořily hlavní cíle výuky, což záporně ovlivňovalo i kázeň žáků. Ve většině hodin nebyla frekvence cvičebních a relaxačních aktivit vyvážená.

Při sportovních činnostech byli žáci pozitivně motivováni k lepším výkonům, vyučující přes povzbuzování plně respektovali jejich schopnosti a dispozice, bylo jim umožněno cvičit individuálním tempem. Psychosociální klima spolu s kladným postojem žáků a vyučujících k předmětu pozitivně ovlivňovaly vzájemnou komunikaci. Zpětná vazba mezi činnostmi učitele a žáků byla při výuce zaznamenána.

V polovině sledovaných hodin nechybělo závěrečné zhodnocení žakovských výkonů, včetně ohodnocení týmové práce i činnosti jednotlivců.

Předsedkyně předmětové komise zpracovává každoročně výkonnostní tabulky sportovců školy, jejichž analýzou získává škola údaje o úrovni výkonnosti svých žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově na 2. stupni jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Zjišťování výsledků vzdělávání

Vedení školy pravidelně prověřuje výsledky výchovy a vzdělávání různými metodami (hospitacemi, písemnými standardizovanými testy, rozbory úspěšnosti žáků v soutěžích, při přijímacích řízeních atd.). Vnější evaluační nástroje (testy *Scio*) využívá škola druhým rokem. Výsledky učení žáků porovnává vedení školy s výstupy komerčních testů, které dodavatelé testů školám zpracovávají. S výsledky testů jsou seznamováni žáci a rodiče, jsou součástí výroční zprávy.

Rozbor výsledků vzdělávání

Zjištěné výsledky jsou srovnávány s požadavky učebních osnov, rodičů a navazujících škol a vyhodnocovány s výsledky škol stejného typu. Úspěšnost školy je ve sledovaných oblastech učiva (matematika, český jazyk, přírodopis, obecné studijní předpoklady) mírně vyšší než je úspěšnost jiných zúčastněných škol. Zjištěními se prokazatelně zabývají učitelé v rámci činnosti pedagogické rady a metodických orgánů. Získané závěry jsou podkladem pro přijímání opatření, pro určení následných kontrol ze strany vedení a plánování v další činnosti školy.

Autoevaluace se provádí pravidelně, škola používá pestré metody.

Průběh vzdělávání a výchovy sledovaných předmětů je hodnocen celkově jako velmi dobrý.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Součástí inspekční činnosti bylo tematické zjišťování *Autoevaluace základních a středních škol*.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (MŠMT, čj. 27 463/03-21) *je v souladu se Zřizovací listinou školy (Město Vlašim, čj. 173, ze dne 22. května 2001)*
- V rámci rozšířené výuky cizích jazyků škola realizuje studijní pobyty žáků na partnerské *Gesamtschule Pritzwalk*.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT pod čj. 27 463/03-21 ze dne 26. září 2003
2. Protokol o provedení změny na Základní škole Vlašim, Sídliště 968, okres Benešov vydaný MŠMT pod čj. Sine/2003-21 ze dne 26. září 2003
3. Zřizovací listina Základní školy Vlašim, Sídliště 968, okres Benešov vydaná usnesením zastupitelstva města ze dne 22. května 2001 pod čj. 173, včetně příloh č. 1 a č. 2
4. Pověření ředitele školy vydané na základě usnesení Rady města Vlašim čj. 462/2002/sekr. ze dne 20. listopadu 2002
5. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu 30. září 2003

6. Výroční zpráva o činnosti školy 2002/2003 (ředitel školy)
7. Informační systém školy ze dne 1. února 2003 (ředitel školy)
8. Řád školy ze dne 27. ledna 2003 (ředitel školy)
9. Dodatek řádu školy – bod I. chování žáků ze dne 25. srpna 2003 (ředitel školy)
10. Nařízení ředitele školy – činnost metodických sdružení a komisí (ředitel školy)
11. Výchovně-vzdělávací koncepce a plány školy 2003/2004 ze dne 1. září 2003 (ředitel školy)
12. Plán hospitační a kontrolní činnosti 2003/2004 ze dne 1. září 2003 (ředitel školy)
13. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků ZŠ Vlašim, Sídliště 968 na rok 2004 vydaný 2. ledna 2003 (ředitel školy)
14. Kritéria pro přiznání osobních příplatků ze dne 1. ledna 2003 (ředitel školy)
15. Pracovní řád školy (povinnosti, pracovní náplň a pracovní doba zaměstnanců) ze dne 3. února 2003 (ředitel školy)
16. Třídní knihy za školní rok 2002/2003 a 2003/2004
17. Minimální preventivní program pro školy a školská zařízení ZŠ Sídliště 968 Vlašim školní rok 2003/2004 ze dne 17. listopadu 2003 (metodička prevence)
18. Hodnocení minimálního preventivního programu pro školy a školská zařízení ZŠ Sídliště 968 Vlašim školní rok 2002/2003 ze dne 13. listopadu 2003 (metodička prevence)
19. Rozmístění učeben pro školní rok 2003/2004
20. Plán činnosti výchovného poradce ze dne 28. srpna 2003 (výchovná poradkyně)
21. Časově-tematické plány sledovaných předmětů, školní rok 2003/2004
22. Třídní výkazy a katalogové listy používané ve školním roce 2003/2004
23. Individuální vzdělávací programy integrovaných žáků ve školním roce 2003/2004
24. Systém vnitřní kontroly a řízení školy ze dne 1. září 2003 (ředitel školy)
25. Provozní řády odborných učeben platné ve školním roce 2003/2004 (ředitel školy)

ZÁVĚR

Organizační struktura školy je přehledná a funkční. Pedagogický sbor je stabilizovaný, výuku sledovaných předmětů zajišťují převážně odborně a pedagogicky způsobilí učitelé. Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou příznivé.

Materiální vybavení školy odpovídá jejím potřebám. Vhodné prostorové podmínky, zařazování názorných učebních pomůcek na 1. stupni, využívání odborných pracoven na 2. stupni umožňovalo kvalitní výuku. Poměrně málo je využívána didaktická a audiovizuální technika, přestože ji škola v přiměřeném množství vlastní. Materiální a technické zázemí školy umožňují naplňovat stanovené záměry výchovně-vzdělávacího programu.

Při sledování výuky na 1. stupni převažovala pozitivní zjištění. Žáci byli účelně motivováni, často se střídaly formy a metody práce, dominoval činnostní styl. Ve většině z hospitovaných hodin byla zařazena do výuky některá aktivizující metoda nebo forma práce. Na 2. stupni převládal frontální způsob výuky. Kladem byla zodpovědná příprava vyučujících na hodiny, pravidelné zařazování názorných pomůcek a možnost uplatňování vlastních poznatků žáků. K příznivému klimatu školy napomáhá funkční systém výchovného poradenství a prevence sociálně-patologických jevů. V době inspekce byly u žáků zaznamenány pozitivní

společenské návyky při výuce i mimo ní. Sledovaná výuka byla hodnocena ve všech předmětech jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu:	Václav Zemek	V. Zemek v.r.
Člen týmu:	RNDr. Antonín Smrž	A. Smrž v.r.
Členka týmu:	Mgr. Helena Zahradníčková	H. Zahradníčková v.r.

Další zaměstnanci ČŠI: Ing. Jana Strnadová, Ing. Hana Borůvková

V Benešově dne 17. května 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. května 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jaromír Hrdina	J. Hrdina v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI Benešov, Černoleská 1997, 256 01 Benešov. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-06-29	b1 -1163/04-2801
Zřizovatel	2004-06-29	b1 -1164/04-2801

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.